

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

kih katoliških skavtinj in skavtov

Ulica Janeza Pavla II. 13, 1000 Ljubljana

SKAVTI V CERKVI

Projekt voditelja

Slavina, 1. februar 2013

Avtor: Luka Tul – Dobrodušni slon
Postojna 1

Sopotnik: Janez Kobal – Modri N. delfin
Cerkno 1

- Cerkev na Slovenskem nima jasno oblikovane vizije glede vloge skavtov v Cerkvi in svoje vloge v Združenju slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS).
- V ZSKSS ni povsem jasno, kaj pomeni »katoliškost« in kako biti del Cerkve.
- Nekateri duhovniki ne poznajo in/ali ne razumejo skavtstva ter imajo zato do njega odklonilen odnos.
- Nekateri duhovniki imajo slabe izkušnje s skavti in obratno.
- Nekateri voditelji ne živijo kot dejavni člani Cerkve in/ali ne najdejo skupnega jezika z duhovniki.
- Prevod Listine katoliškega skavtstva in izdaja Listine slovenskega katoliškega skavtstva, kakor ju najdemo v Knjižici uporabnih papirjev za skavtske voditelje (KUP), kažeta nekatere pomanjkljivosti.

Namen:

Nakazati na vlogo Cerkve na Slovenskem v ZSKSS in ZSKSS v Cerkvi na Slovenskem na osnovi dokumentov, ki se tičejo odnosov med Cerkvijo in skavtstvom.

Cilji:

- Predstaviti vlogo vernih laikov in laičkih združenj v Cerkvi kot jo pojmujejo Dogmatična konstitucija »Luč narodov« o Cerkvi (C) in Odlok »Apostolsko delovanje« o laičkem apostolatu (LA) drugega Vatikanskega koncila ter Zakonik cerkvenega prava (ZCP).
- Pripraviti nov slovenski prevod Listine katoliškega skavtstva in Dodatka k Listini katoliškega skavtstva ter popraviti pomanjkljivosti v izdaji le-teh.
- Listino slovenskega katoliškega skavtstva, kot je izdana v KUP-u, opremiti s priznanjem ZSKSS s strani Slovenske škofovske konference (SŠK).
- Predstaviti pravice in dolžnosti Cerkve do ZSKSS in ZSKSS do Cerkve.
- Oblikovati nekatere iztočnice za boljše razumevanje in sodelovanje med ZSKSS in Cerkvijo na Slovenskem.

Uvodna opomba:

Prevod Listine katoliškega skavtstva in Dodatka k tej Listini je nastal na podlagi italijanskega in angleškega besedila. Pričujoči prevod je predlog, ki ga mora po predhodni obdelavi potrditi Svet Združenja oz. Izvršni odbor ZSKSS, da postane uraden dokument ZSKSS. Izdaja Listine slovenskega katoliškega skavtstva pa vsebuje nekatere popravke glede na zadnjo uradno različico. Tudi slednjo morajo pregledati in potrditi pristojni organi ZSKSS in SŠK.

Ker želi projekt predstaviti koncilski pogled in pravno opredelitev združenj, kot je ZSKSS, so v besedilu samem in v opombah navedeni vsi člani koncilskih odlokov in kanoni ZCP, ki nakazujejo na omenjeni pogled oz. opredelitev. Tako lahko bralcu neposredno spregovorijo besede koncila in ZCP. Kratice in okrajšave sledijo prvi omembi besed, ki jih okrajšujejo, razen če gre za dobesedni navedek.

Samo kot zanimivost. Dokument, s katerim SŠK potrjuje ZSKSS je v izvorniku angleški. Ko SŠK govori o Listini slovenskega katoliškega skavtstva, pravi, da jo »posvoji« (adopts), o programu in statutu ZSKSS pa, da ga »potrjuje« (confirms).

spadam k telesu,« vendarle spada k telesu. Če bi uho reklo:

»Ker nisem oko, ne spadam k telesu,« vendarle spada k telesu. Kje bi bil sluh, ko bi bilo vse telo oko? Kje bi bil vonj, ko bi bilo vse telo sluh? [...] Ne more oko reči roki: »Ne potrebujem te,« tudi ne glava nogam: »Ne potrebujem vas« (1Kor 12,15-17.21).

1. Laiki in združenja v luči drugega Vatikanskega koncila in ZCP

Koncili drugega tisočletja so največji del svojega dela namenili razmišljanju o tem, kako naj deluje, kakšen bo njen ustroj, in kakšni naj bodo odnosi v njej. Tematike te vrste so aktualne tudi danes. Živimo v času, ko verniki želijo dati svoj pečat Cerкви in pustiti v njej tudi svojo sled, ji dati svoj doprinos in se nenazadnje v njej počutiti doma. Pri poslanstvu Cerкve se je v zadnjih desetletjih – predvsem z drugim Vatikanskim koncilom, ki je usmeril Cerkev iz piramidalnega ustroja v občestveni – poudarjalo pomembnost in vlogo laikov¹. V dogmatični konstituciji o Cerкви pravkar omenjenega koncila so koncilski očetje pomenljivo poudarili:

Apostolat laikov je torej deležnost pri odrešenjskem poslanstvu Cerкve in za to jih je vse Gospod določil s krstom in z birmo. [...] A laiki so poklicani predvsem k temu, da po njih postaja Cerkev pričujoča in dejavna na tistih krajih in v tistih okoliščinah, kjer more Cerkev samo po njih postati sol zemlje. [...] Vsem laikom je torej naloženo častno breme prizadevanja, da bi božji odrešitveni sklep bolj in bolj dosegal vse ljudi vseh časov in vseh krajev na zemlji. Naj jim bo torej povsod odprta pot, da se bodo po svojih močeh in v skladu s potrebami časa tudi oni vneto udeleževali odrešenjsko-zveličavne dejavnosti Cerкve (C 33).

Laiki so torej nepogrešljivi sodelavci v prizadevanju za boljši svet in gradnjo Božjega kraljestva v njem². Zavest pastirjev Cerкve, da lahko laiki s svojim delovanjem sežejo tja, kamor sami ne morejo, pomeni, da imajo laiki nepogrešljivo a tudi odgovorno nalogo dejavnih pričevalcev v svetu. Da so kristjani (in s tem tudi verni laiki) pomemben del družbe, so se v Rimskem cesarstvu začeli zavedati že sredi drugega stoletja, ko je neznani pisec zapisal: »Kar je v telesu duša, to so v svetu kristjani.«³ Zadnji vesoljni koncil ponovno ovrednoti in daje večji pomen tudi laiškim združenjem. »Laiška združenja so za Cerkev danes velika priložnost, da se Cerkev približa vernikom, ki so se iz različnih vzrokov od nje oddaljili, pa v raznih združenjih iščejo nove oblike radikalnejšega krščanskega življenja,

¹ Kakor so zakramenti nove zaveze, s katerimi se hrani življenje in apostolat vernikov, predpodoba novih nebes in nove zemlje (prim. Raz 21,1), tako laiki postanejo učinkoviti oznanjevalci verovanja v stvarnosti, v katere upamo (prim. Hebr 11,1), če z življenjem iz vere brez omahovanja povezujejo izpovedovanje vere. Ta evangelizacija ali oznanjevanje Kristusove blagovesti s pričevanjem življenja in besede dobiva neki svojevrsten pečat in posebno učinkovitost iz tega, ker poteka v navadnih razmera sveta (C 35).

² Verniki morajo torej priznavati globoko notranjo naravo vsega stvarstva, njegovo vrednost in njegovo naravnost na božjo slavo. Drug drugemu morajo tudi s svetno dejavnostjo pomagati k svetejšemu življenju. Tako naj se svet prepaja s Kristusovim duhom in naj v pravičnosti, ljubezni in miru učinkoviteje dosega svoj namen. V vsestranskem izpolnjevanju te naloge zavzemajo laiki prvo mesto. [...] Zaradi odrešitvenega reda samega naj se verniki nauče dobro razlikovati med tistimi pravicami in dolžnostmi, ki jih obvezujejo, ker pripadajo Cerкви, in med tistimi, katere jim gredo, ker so udje človeške družbe. Prizadevajo naj si, da bi oboje med seboj skladno vzdrževali, ker ne moremo nebene človeške dejavnosti, tudi ne v časnih rečeh, odtegniti božjemu gospodstvu (C 36).

³ Pismo Diognetu, 6

ingelij.«⁴ Laiška združenja so torej neke vrste vrata ali prag

Cerkve, njega odprta dlan.

Biti v vlogi veznega člana ali zadrge med »notranjim« in »zunanjim« svetom v Cerkvi pa je v izziv tako laiškemim združenjem samim kot tudi pastirjem Cerkve, saj je pri tem pomembno dobro medsebojno sodelovanje, zaupanje in razumevanje med njimi⁵. Koncil to izčrpno ubesedi takole:

Kakor vsi verniki tako imajo tudi laiki pravico, da od posvečenih pastirjev v obilju prejemajo duhovne dobrine Cerkve, zlasti pomočke božje besede in zakramentov. Tem pastirjem naj torej razodevajo svoje potrebe in želje tako svobodno in zaupno, kot se spodobi božjim otrokom v Kristusu. V skladu s svojim znanjem, strokovnostjo in zgledom, katerega uživajo, imajo pravico, včasih tudi dolžnost, da povedo svoje mnenje o tistih stvareh, ki zadevajo blagor Cerkve. Če je potrebno, naj se to zgodi prek ustanov, ki jih je Cerkev za to določila, in vedno resnicoljubno, pogumno in modro, s spoštovanjem in ljubeznijo do tistih, ki po svoji sveti službi predstavljajo Kristusa. Laiki, kakor vsi verniki, naj se s krščansko poslušnostjo brez obotavljanja oklepajo tega, kar določijo posvečeni pastirji kot Kristusovi zastopniki, kot učitelji in voditelji v Cerkvi; ravnajo naj se pri tem po Kristusovem zgledu, po zgledu njega, ki je s svojo pokorščino do smrti vsem ljudem odprl blaženo pot svobode božjih otrok. Tudi naj ne pozabljajo priporočati svoje predstojnike Bogu; saj ti bedijo nad našimi dušami kot taki, ki bodo dajali odgovor, da bodo mogli to delati z veseljem in ne zdihovaje (prim. Hebr 13,17). Posvečeni pastirji pa naj priznavajo in pospešujejo dostojanstvo laikov in njihovo odgovornost v Cerkvi, radi naj uporabljajo njihov pametni nasvet, z zaupanjem naj jim izročajo naloge v službi Cerkve in naj jim pustijo svobodo in področje dejavnosti, vlivajo naj jim celo poguma, da se lotevajo del tudi na lastno pobudo. Z očetovsko ljubeznijo in pazljivo v Kristusu naj gledajo na pobude, prošnje in želje, ki jih predložijo laiki. S spoštovanjem naj priznavajo upravičeno svobodo, ki vsem pripada v zemeljski družbi. Iz teh zaupnih odnosov med leiki in pastirji je treba pričakovati mnogo dobrega za Cerkev: tako se namreč v laikih krepí čút za lastno odgovornost, pospešuje se vesela dejavnost in laže se sile laikov pridružijo delu pastirjev. Ti pa si morejo, podprti z izkustvom laikov, ustvarjati jasnejše in primenejpe sodbe tako v duhovnih kakor v časnih rečeh. Na ta način more celotna Cerkev, okrepljena s silami vseh svojih udov, učinkoviteje izpolnjevati svoje poslanstvo za življenje sveta (C 37).

Še konkretnije in obširneje od dogmatične konstitucije o Cerkvi pa o vlogi laikov spregovori izjava o laiškem apostolatu. Njena vsebina se sicer nanaša na splošno na laike, na njihovo delovanje in združenja (posebej obravnava le Katoliško akcijo), a jo tudi katoliška skavtska združenja brez zadržkov lahko vzamejo za svojo.

Že v prvih točkah omenjene izjave lahko zasledimo, kako pomembno je, da laiki uresničujejo svoje poslanstvo podeljeno jim pri sveti birmi, ko so bili v polnosti deležni darov Svetega Duha.⁶ Še več, laiki

⁴ Viktor PAPEŽ OFM, *Kristjan in njegove temeljne pravice v Cerkvi*, Brat Frančišek, Ljubljana 1999, 56.

⁵ Za vsakega vernika, ki je prejel te, čeprav najnavadnejše karizme, izvira iz le-teh pravica in dolžnost, da jih v Cerkvi in v svetu uporablja v prid ljudem in za graditev Cerkve. To naj dela sicer v svobodi Dvetega Duha, ki »veje, kjer hoče« (Jn 3,8), a hkrati v zedinjenju z brati v Kristusu, zlasti z njihovimi pastirji. Tem pripada naloga, da sodijo o pristnosti in pravilni uporabi teh karizem: ne da bi Duha ugašali, marveč, da bi vse preskušali in ohranjali, kar je dobro (prim. 1Tes 5,12.19.21) (LA 3).

⁶ Vztrajno naj torej spolnjujejo svojim razmeram ustrezne, sebi podeljene lastnosti in sposobnosti ter uporabljajo posebne darove, ki so jih prejeli od Svetega Duha. Poleg tega naj si laiki, ki so zaradi posebne poklicanosti vstopili v kakšno od Cerkve potrjeno združenje ali ustanovo, vestno prizadevajo, da so bodo prisvojili tudi posebne značilnosti duhovnega življenja teh združenj ali ustanov. Zelo naj tudi cenijo strokovno znanje, družinski in državljanski čút in tiste kreposti, ki so

esti temu poslanstvu, ampak naj dosežejo tudi one, ki so se od Cerkve oddaljili.⁷ Vse to bodo zmogli uspešno izpolnjevati v prijateljstvu z Jezusom Kristusom, ki se hrani tako z molitvijo kot s prejetjem svetih zakramentov. Tako ne bodo izgubili svoje istovetnosti in prave smeri. Samo kdor ima pred očmi to dvoje lahko stopi v dialog z bližnjim, tudi drugače mislečim ali drugače verujočim.

Laiška združenja naj sodelujejo v lokalnem občestvu verujočih, saj jim le-to pomaga delovati tudi zunaj lastnih okvirov in ohranjati povezanost s konkretnim stanjem, v katerih živijo.⁸ Taka združenja so nenazadnje »odgovor« na potrebe v nekem okolju, kar pomeni, da jih morajo zaznati in prilagajati svoje delovanje v skladu z njimi ter tako pomagati zlasti svojim članom pri rasti v odgovornem državljanstvu in zvestobi v veri.⁹ Naloga Cerkve pa je, da taka združenja ceni, priporoča, pohvali, odredi in ustanavlja¹⁰. Nenazadnje je izgradnja Božjega kraljestva, ki jo je Jezus zaupal svojim apostolom, naloga vseh udov Cerkve povsod po svetu.¹¹ Zato naj le-ti med seboj sodelujejo. Pastirji Cerkve pa so na poseben način poklicani k sodelovanju in prisotnosti v takih združenjih v vlogi duhovnih asistentov, ki naj bodo laikom v pomoč in podporo pri vzgoji članov, razvoju združenja samega ter graditvi dobrih odnosov med združenjem, Cerkvijo in drugimi združenji.¹²

pomembne v družbenem življenju: poštenost, čut za pravičnost, odkritosrčnost, vljudnost, pogumnost; saj brez teh kreposti ne more biti pravega krščanskega življenja (LA 4).

⁷ Ta [oznanjevalni in posvečevalni, op. a.] apostolat pa ni zgolj v pričevanju življenja. Pravi apostol išče priložnosti, da Kristusa z besedo oznanja bodisi nevernim, da jih privede k veri, bodisi vernim, da jih pouči, utrdi in spodbudi k bolj gorečemu življenju (LA 6).

Katoličani naj si prizadevajo sodelovati z vsemi ljudmi dobre volje pri pospeševanju vsega, kar je resnično, pravično, sveto in ljubeznivo (prim. Flp 4,8) (LA 14).

Apostolat v družbenem okolju je prizadevanje, da krščanski duh preoblikuje mišljenje in nravi, zakone in ustroj družbe, v kateri kdo živi. Ta apostolat je v taki meri naloga in dolžnost laikov, da ga ne more nihče drug nikoli prav spolniti. Na tem področju morejo laiki apostolsko delovati kot enaki med enakimi. [...] To poslanstvo Cerkve v svetu spolnjujejo laiki predvsem s tisto povezanostjo življenja in vere, ki jih napravljata za luč sveta. [...] Mnogo ljudi namreč more slišati evangelij in spoznati Kristusa samo po laikih, ki so jim blizu (LA 13).

⁸ Odličen primer občestvenega apostolata je župnija, ki vse človeške različnosti, kar jih najde v sebi, zbira v enoto in jih vceplja v vesoljno Cerkev (LA 10).

⁹ Med temi [apostolskimi, op. a.] združenji je treba predvsem upoštevati tista, ki gojijo in poudarjajo tesnejšo zvezo med praktičnim življenjem svojih članov in njihovim verovanjem. Združenja niso sama sebi namen, marveč morajo služiti spolnjevanju poslanstva Cerkve v svetu. [...] Laiki imajo pravico ustanavljati združenja, jih voditi in vstopati vanja, da le ohranijo pravilen odnos do cerkvene avtoritete. Vendar se je treba ogibati cepljenja moči, kar se dogaja tedaj, če se brez zadostnega razloga ustanavljajo združenja in ustanove, ali pa če se brez koristi ohranjajo zastarela združenja in metode (LA 19).

¹⁰ Vsa apostolska združenja je treba pravilno ceniti; za tista pa, ki jih hierarhija zaradi časovnih ali krajevnih potreb pohvali ali priporoči ali odredi, da jih je treba kot nujnejše ustanoviti, naj se duhovniki, redovniki in laiki še posebej prizadevajo in jih po svojih močeh pospešujejo. Med te danes spadajo zlasti mednarodna združenja in skupnosti katoličanov (LA 21).

¹¹ Skupna evangelijska dediščina in iz nje izvirajoča skupna dolžnost krščanskega pričevanja priporoča in včasih naroča, naj katoličani sodelujejo z drugimi kristjani, pa naj to delajo posamezniki ali cerkvene skupnosti, bodisi v posamičnih akcijah bodisi v združenjih na narodni ali mednarodni ravni. Skupne človeške vrednote neredko terjajo podobno sodelovanje kristjanov, ki imajo apostolske namene, tudi s tistimi, ki niso kristjani, a prinavajo te vrednote (LA 27).

¹² Skrbno je treba izbirati duhovnike, ki bodo sposobni in primerno izšolani za pomoč laikom pri posebnih oblikah apostolata. Tisti pa, ki so v tej službi in jih je hierarhija za to pooblastila, zastopajo njeno dušnopastirsko delovanje; vedno zvesti duhu in nauku Cerkve naj si prizadevajo za dobre odnose med laiki in hierarhijo, vneta naj se žrtvujejo za gojitev duhovnega življenja in apostolskega duha katoliških združenj, ki so jim zaupana. [...] V stalnem pogovoru z laiki naj skrbno raziskujejo, katere oblike apostolata bi bile plodnejše. Utrjujejo naj duha edinosti tako znotraj posameznega združenja kakor tudi v odnosih enega združenja do vseh drugih (LA 25).

je Cerkev zaupala določeno poslanstvo, skrb za celostno izobrazbo, rast in vzgojo tako njih samih kot članov skupin in/ali združenj, ki jih laiki vodijo.¹³ Pri tem naj ne pozabijo tako na preverjanje vzgojnih metod in delovanja kakor tudi na kateheze, saj preko njih pustijo, da jim spregovori Bog po Jezusu Kristusu in Svetem Duhu.¹⁴

Cerkev pa spregovori o združenjih vernikov tudi s pravnega vidika. ZCP jih uvršča med ustanove, ki tako klerikom kot laikom pripomorejo k boljšemu življenju in rasti v veri, graditvi boljšega sveta in češčenju Boga.¹⁵ Združenja so v ZCP opredeljena kot javna¹⁶ ali zasebna¹⁷ združenja vernikov, nad obojimi pa mora bdeti pristojna cerkvena oblast.¹⁸

Med pristojnosti zasebnega združenja spada tudi izbira duhovnih asistentov, ki jih potrdi njihov predstojnik.¹⁹ Laiškim združenjem se namreč priporoča, naj si prizadevajo za skladnost življenja in vere njihovih članov, ter skrb za sodelovanje v svojem okolju, sodelovanje z drugimi podobnimi združenji in primerno usposabljanje članov.²⁰

2. Kako naprej... ?

¹³ Oblikovanje za apostolat zahteva najprej neko celostno človeško izobrazbo, prilagojeno sposobnostim in razmeram vsakogar. Laik mora namreč dobro poznati današnji svet, biti dejaven član svoje družbe in odprt za njeno kulturo. Predvsem pa naj se laik nauči spolnjevati poslanstvo Kristusa in Cerkve, živeč iz vere v božjo skrivnost stvarjenja in odrešenja; in sprejemljiv naj bo za navdihe Svetega Duha, ki oživlja božje ljudstvo in nagiblje vse ljudi, da bi ljubili Boga Očeta ter v jem svet in ljudi. Za dobre človeške odnose je potrebno gojiti prave človeške vrednote, predvsem sposobnost bratskega sožitja, sodelovanja in pogovora. [...] Pri spolnjevanju vseh vzgojnih nalog je treba imeti vedno pred očmi enoto in celoto človeške osebe, tako da se ohranja in veča njena skladnost in njeno ravnovesje (LA 29).

¹⁴ Prav tako morajo laiške skupine in združenja, bodisi da je njihov cilj apostolat ali drugi nadnaravni nameni, prizadevno in vztrajno pospeševati vzgojo za apostolat, v skladu s svojim namenom in svojimi močmi. Postopoma je to celo redna pot do primerne vzgoje za apostolat. V teh združenjih dobijo člani hkrati umsko, duhovno in praktično vzgojo. Skupaj s tovariši ali prijatelji v majhnih skupinah razmišljajo o metodah in dosežkih svoje apostolske dejavnosti ter presojujejo svoje vsakdanje življenje v luči evangeljskega nauka. (LA 30).

¹⁵ V Cerkvi so poleg ustanov posvečenega življenja in družb apostolskega življenja še druga združenja, v katerih si verniki, tako kleriki kot laiki ali kaiki in kleriki hkrati, družno prizadevajo za popolnejše življenje ali za pospeševanje javnega bogočastja ali krščanskega nauka ali za druga dela apostolata, kot so pruzadevanja za evangelizacijo, opravljanje del pobožnosti ali krščanske dobrotelčnosti in za prepovitev časnega reda s krščanskim duhom (kanon 298, §1).

¹⁶ Združenja vernikov, ki jih ustanovi pristojna cerkvena oblast, se imenujejo javna združenja (kanon 301, §3).

¹⁷ Verniki imajo neokrnjeno pravico po zasebnem medsebojnem dogovoru ustanavljati združenja v namene, o katerih govori kan. 298, §1 [...]. Čeprav jih je cerkvena oblast pohvalila ali priporočila, se takšna združenja imenujejo zasebna združenja. Nobeno zasebno združenje vernikov v Cerkvi ni priznано, če njegovega statuta ni potrdila pristojna oblast (kanon 299, §§1-3).

¹⁸ Vsa združenja vernikov so pod nadzorstvom pristojne cerkvene oblasti, ki mora skrbeti, da se v njih ohranja neokrnjena vera in nrvnost, in bedeti, da se v cerkveno disciplino ne prikradejo zlorabe, kateri tako pripada po določbi prava in statuta dolžnost in pravica nadzora nad njimi (kanon 305, §1).

¹⁹ Zasebno združenje vernikov si lahko svobodno izbere za duhovnega svetovalca, če si ga želi, koga izmed duhovnikov, ki zakonito opravljajo službo v škofiji; mora pa ga potrditi krajevni ordinarij (kanon 324, §2).

²⁰ Verniki laiki naj zelo cenijo v duhovne namene ustanovljena združenja, ki jih omenja kan. 298, zlasti tista, ki imajo za ciljsasno ureditev stvari prepoviti s krščanskim duhom in tako močno gojijo tesnejšo povezanost med vero in življenjem (kanon 327).

Voditelji v laiških združenjih [...] naj skrbijo, da bodo njihova združenja sodelovala z drugimi združenji vernikov, kjer je to primerno, in da bodo rad pomagala raznim krščanskim dejavnostim, zlasti na istem ozemlju (kanon 328).

Voditelji v laiških združenjih naj skrbijo, da se bodo člani združenja ustrezno pripravili na izvrševanje laikom lastnega apostolata (kanon 329).

hko razberemo, da morata Cerkev (tako na ravni župnij kot škofij) in ZSKSS biti v rednem stiku in si pridobivati oz. graditi medsebojno zaupanje. Obe strani sta poklicani, da prerasteta tisto »refleksno nezaupanje«, Slovencem tako prirojeno zavist in občutek ogroženosti. Drug drugemu morata sproti in odkrito predstaviti svoje stališče, mnenje in pogled ter hkrati poslušati in se ne ustrašiti nasprotnega stališča, mnenja in pogleda. Če si sposodimo besede krovnega dokumenta slovenskega pastoralnega načrta, bi lahko rekli: »Namesto moraliziranja in očitkov morata oznanjevanje in podajanje temeljnih resnic vere postati odgovor na človekova bistvena vprašanja in iskanja. [...] Namesto, da vztrajamo na stališču, ›jaz vem, kaj ti moraš‹, zavzamemo držo ›midva skupaj iščeva‹ Božje sporočilo in Božjo voljo.«²¹

ZSKSS je kot zasebno laiško združenje vernikov del Cerkve, ki ima svoje področje delovanja in odločanja, v katerem je svobodno. Cerkev je preko duhovnih asistentov dolžna bdeti in skrbeti za katoliškost ZSKSS, a nima v njem zadnje ali edine besede, ko gre za načrtovanje in izvajanje programa. Po drugi strani pa so voditelji v ZSKSS v odnosu do skavtinj in skavtov, ki so jim zaupani, zavezani k pričevanju tudi kar se tiče zakramentalnega življenja in nasploh življenja po veri. ZSKSS je sprejelo oz. vzelo za svojo Listino katoliškega skavtstva, kar pomeni, da zagovarja vrednote, ki so lastne Katoliški Cerkvi.

Zavest, da nismo popolni in da se pri naši rasti kot ljudje in verniki lahko zelo dobro dopolnjujemo in izpopolnjujemo, je izhodišče za medsebojno bogatenje in podporo pri izgradnji Božjega kraljestva na zemlji, ki je naša skupna naloga in namen našega dela. Nenazadnje smo na isti barki, kar pomeni, da je povsem v prazno veslati vsak v svojo smer, ampak skupaj usmerjati to barko proti pristanišču, ki je občestvo z Bogom in bližnjim.

Kristus je rekel, da je on naš učitelj, mi vsi pa smo bratje (prim. Mt 23,8); skavt pa je prijatelj vsakomur in vsem skavtom brat (prim. 4. skavtski zakon). Zakaj torej ne živeti in graditi tega bratstva in prijateljstva? Pastirji Cerkve morda niso vajeni, da obstaja še kakšen drug način, shema ali koncept, ki ni ravno takšen, kot je njihov, a vseeno kaže v isto smer. Skavti – polni mladostne zagnanosti – kdaj skačejo čez jarek, kjer je most. Oboji pa potrebujemo trden, preizkušen temelj in nove odgovore na izzive, pred katerimi se znajdemo, in nove poti v prihodnost.

Cerkev in skavtstvo sta namenjena človeku in sta na svetu zaradi človeka in njegovih potreb. Nikakor pa ni človek zaradi Cerkve ali skavtstva, da bi se ju oklepjal kot pijanec plotu ali se v njih počutil kot zapornik z verigo okoli vratu. Oba, Cerkev in skavtstvo, sta namreč odlični in zanesljivi smerokazi za človeka, ki išče in se odloča za pot v življenju. Škoda bi bilo, da bi človeka usmerjala drug proti drugemu.

²¹ SLOVENSKA ŠKOFOVSKA KONFERENCA, *Pridite in pogledjte. Slovenski pastoralni načrt, krovni dokument*, Ljubljana 2012, 54.

Priloga 1:

LISTINA KATOLIŠKEGA SKAVTSTVA²²

1. Skavtstvo – zvesto namenu svojega ustanovitelja Baden-Powella – vodi mlade, da bi postali ustvarjalci lastnega razvoja; njegova metoda pa spodbuja k zrelosti osebe in skupnosti.

Prav zato katoličani prepoznavajo evangelijske vrednote znotraj temeljne osvobajajoče vzgoje²³, ki jo ponuja skavtska metoda. Ta osvobajajoča vzgoja more vsakega posameznika uvajati k sprejetju svoje polne odgovornosti in k njegovemu celovitemu razvoju.

2. Izkušnja, ki se jo doživi v skavtski skupini, pomeni prebuditev posameznika v odnosu do samega sebe, do sveta in do lastnih duhovnih razsežnosti. Skavtstvo lahko tako postane okolje pristnega razodetja Jezusa Kristusa.

Tovrstna evangelizacija se vključuje v samo srčiko skavtstva, ki preko svojih programov, dejavnosti in dejavne skupnostne pedagogike daje rast v osebni pripadnosti in življenjskemu pričevanju.

Katoliški voditelji živijo svoje krščansko iskanje in prizadevanje skupaj s svojimi skavti. S podelitvijo svoje življenjske zgodbe ponujajo skavtom okoliščine, potrebne za rojstvo skupnosti, v kateri se Božja beseda spozna, sprejema, živi in obhaja.

To prizadevanje se uresničuje v sodelovanju z duhovniki, ki so pripravljeni deliti skavtsko pot in na sebi lasten način udejanjati svoje služenje v Cerkvi. To prizadevanje je za voditelje nenazadnje konkreten način življenja in rasti v njihovi veri ter sodelovanja pri poslanstvu, ki ga je Jezus zaupal svoji Cerkvi.

Voditelji se tako vključijo v laiški apostolat.

3. Edinost svetovnega skavtstva predstavlja veliko bogastvo ravno v svoji različnosti. Biti del svetovnega skavtskega gibanja je privilegirana priložnost srečanja z ljudmi različnega izvora ter vseh ras, narodov, religij in duhovnosti.

V obzorju dejanske izgradnje edinosti, katoličani dopinašajo svetovnemu gibanju tiste vrednote, ki so lastne njihovem občestvenemu življenju krščenih.

Za to potrebujejo posebno okolje in čas, v katerem odkrivajo poti razodevanja Jezusa Kristusa v njihovem življenju, soočajo iskanja in vprašanja njihove vere ter v zakramentih obhajajo skrivnost Jezusove smrti in vstajenja.

Na ta način je Cerkev, ki se jo doživlja v skupnosti, v občestvu z vesoljno Cerkvijo.

4. V vsaki državi so okoliščine, značilnosti narodne organizacije in pastoralne smernice krajevne Cerkve različne. Dolžnost katoličanov, ki živijo skavtstvo in se zavedajo skupnostnih razsežnosti svoje vere, je ustvariti – v dialogu s škofi na eni in njihovim združenjem na drugi stani – kar najbolj ugodne okoliščine za njihovo vzgojo, kot je opredeljena v točki 2 te listine.

5. ICCS/ICCG predstavlja poziv s strani Cerkve k skupnostnemu življenju, poglobitvi vere in podelitvi krščanske izkušnje.

Zato ICCS/ICCG:

²² To je skavtska različica skupne listine ICCS in ICCG, ki je bila sprejeta julija 1977 na svetovnem svetu ICCS v Montrealu in na svetovnem svetu ICCG v Rimu. ZSKSS je pričujočo Listino sprejelo na izrednem zasedanju generalnega sveta dne 20. februarja 1993.

²³ S tem izrazom označujemo vzgojo, zamišljeno v duhu izjave *Gravissimum educationis* o krščanski vzgoji drugega Vatikanskega koncila iz leta 1965, okrožnice *Populorum progressio* papeža Pavla VI. iz leta 1967 (točke 15, 16-18), *Dokumentov iz Medellina* iz leta 1968 (4. poglavje, točke 8-9) in okrožnice *Evangelii nuntiandi* papeža Pavla VI. iz leta 1975.

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

notraj skavtstva, kot ga živijo katoličani;

- je kot Mednarodna katoliška organizacija del življenja vesoljne Cerkve ter vanjo prinaša svojo izkušnjo in sprejema izkušnjo drugih;
- predstavlja mlade in zagotavlja njihovo navzočnost v Cerkvi;
- sodeluje pri razvoju in poglobljanju duhovnih vrednot skavtstva preko dialoga med katoličani in nekatoličani, verujočimi in neverujočimi.

Priloga 2:

DODATEK K LISTINI KATOLIŠKEGA SKAVTSTVA²⁴

»Za dialog med skavtstvom in Katoliško Cerkvijo«

V vsaki državi so krajevne okoliščine, značilnosti nacionalne organizacije in pastoralni pristopi krajevnih Cerkva različni.

Odgovornost katoličanov v skavtstvu, ki se zavedajo skupnostne razsežnosti svoje vere, je ustvariti – v dialogu s svojimi škofi na eni in svojim združenjem na drugi strani – kar najbolj ugodne okoliščine za vzgojo, kot je opredeljena v točkah 1 in 2 Listine katoliškega skavtstva.

Pri uresničevanju le-tega je treba namenjati posebno pozornost konkretnemu in izrecnemu izvajanju sledečega:

- a) Vsako katoliško združenje, katoliški svet ali katoliški odbor v večverskem združenju – v kolikor je to prostovoljna vzgojna pobuda, ki jo vodijo laiki in jo je priznala pristojna oblast – je del občestva Cerkve.
Jasna znamenja te pripadnosti se kažejo v stalnem dialogu laikov s pastirji Cerkve in v njihovem dejavnem sodelovanju v življenju krajevne Cerkve.
- b) Vsaka škofovska konferenca naj ceni poseben stil dejavnosti in vključenosti katoličanov v skavtstvo. Povabljena je tudi, da izkazuje skrb in zanimanje do katoliškega skavtskega združenja, sveta ali odbora ter poskrbi za pomoč in sredstva potrebna za vzgojo in razvoj v veri. Še posebej pa naj škofovska konferenca poskrbi za duhovne asistente, ki naj kot duhovniki – vključeni v skavtstvo znotraj katoliških združenj, svetov ali odborov – opravljajo svoje poslanstvo, ki jih ga zaupa njihov škof.
- c) V vsaki državi morajo vse oblike katoliškega skavtstva ohranjati sozvočje med svojim članstvom v WOSM-u in občestvom s krajevno in vesoljno Cerkvijo.
- d) To sozvočje je temeljnega pomena, saj je vzgojno znamenje in pričevanje za člane, kakor tudi viden izraz »sodelovanja in izmenjave v luči nadaljnje krepitve in uspešnosti gibanja kot uveljavljene vzgojne izkušnje« (Janez Pavel II., avdienca z generalnim tajnikom WOSM-a, 20. september 1990).

²⁴ Ta edinstven dokument je bil potrjen s strani Svetovnega skavtskega odbora dne 25. aprila 1992, s strani ICCS-a na zasedanju njegovega stalnega odbora dne 4. maja 1992 in s strani pristojnih služb Svetega sedeža julija 1992. Kot znamenje sprejetja lastne odgovornosti, je Papeški svet za laike poslal ta dokument vsem škofovskim konferencam, WOSM vsem skavtskim združenjem ter ICCS vsem članskim združenjem, svetom ali odborom.

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Priloga 3:

LISTINA SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA SKAVTSTVA

Člani Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS) se zavezujemo, da bomo živeli kot dejavni udje Cerkve – Kristusovega skrivnostnega telesa. Listina katoliškega skavtstva nas zavezuje k odgovorni soudeležbi pri poslanstvu Cerkve, ki prinaša Jezusov evanĝelij kot vir upanja za človeka in za družbeno prenavo (prim. C in LA).

Znotraj Katoliške Cerkve smo laiško združenje z lastno metodo vzgoje in kateheze, ki nas spremljata na skavtski poti duhovnosti in služenja.

Skavti in skavtinje v Sloveniji smo del mladinske pastorale.

Znotraj ZSKSS priznavamo različnost duhovnih darov, ki jih uporabljamo v službi krajevne Cerkve na vseh ravneh njenega življenja.

Člani ZSKSS se zavezujemo in smo dolžni po svojih močeh sodelovati na medškofijskih, škofijskih in medžupnijskih ravneh, osnovna raven vključevanja v Cerkev pa je župnija.

Z zvestobo obljubi in skavtskim zakonom se bomo oblikovali v treh temeljnih razsežnostih Cerkve:

- v misijonsko-oznanjevalni razsežnosti,
- v molitveno-liturgični razsežnosti in
- v moralno-karitativni razsežnosti.

Za izvajanje Listine slovenskega katoliškega skavtstva so prvi odgovorni duhovni asistenti ZSKSS, ki so člani vsake skupnosti voditeljev.

Priloga 4:

SLOVENSKA ŠKOFOVSKA KONFERENCA

p.p. 121-III, 61001 Ljubljana

Datum: 1. 6. 1995.

Združenju slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS)

Metelkova 1

61000 Ljubljana

PREDMET: Potrditev in priznanje ZSKSS.

Slovenska škofovska konferenca na svoji redni seji dne 20. 2. 1995 v Kopru potrjuje listino in program Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov. ZSKSS je bilo ustanovljeno 30. 3. 1990 in od škofovske konference potrjeno, kot nacionalno katoliško laiško združenje na podlagi CIC 298, 299, 327 in drugih kanonov in dokumentov.

Slovenski škofje z veseljem ugotavljamo, da razvoj skavtstva v Sloveniji poteka v tesni povezanosti s programi katoliške Cerkve. Prizadevanje za vzgojo, krščansko življenje in katehezo, ki dopolnjuje redno pastoralno delovanje Cerkve na Slovenskem, je tisto česar se škofje posebej veselimo, podpiramo in pričakujemo. Ob Listini katoliškega skavtstva z dodatki in ob Listini slovenskega katoliškega skavtstva bi vodstvo in vse člane ZSKSS opozorili posebej na naslednje:

1. ZSKSS se zaradi svoje posebne vzgojne (pastoralne) opredelitve vključuje v Cerkev preko Sveta katoliških laikov Slovenije (SKLS) in v tesni povezanosti z Medškofijskim odborom za mladino MOM, kot je opredeljeno v listini. Duhovni asistenti posameznih škofij naj bodo zaradi te komunikacije že po svoji službi tudi člani škofijskih odborov za mladino. Tako bomo dosegali enotno, čeprav po metodi različno vzgojo mladih ljudi.
2. "Osnovna raven delovanja je župnija...": Podpiramo vašo pripadnost občestvu Cerkve in posebej poudarjamo pomembno vlogo v sodelovanju z župniki, z župnijskimi pastoralnimi sveti in dejavno vključevanje v župnijsko življenje, s posebno odprtostjo za od Cerkve oddaljene ljudi in z odgovornostjo za sodelovanje na medžupnijski (dekanijski) ravni in v krajevni Cerkvi.
3. "Katoliško" ime Združenja pomeni posebno pozornost v odprtosti za vse ljudi, ker so božji otroci, pa tudi nalogo in skrb, da ohranjate svojo avtonomnost in zavezanost krščanskim vrednotam v vzgoji mladih ljudi.

Slovenska škofovska konferenca z veliko pozornostjo in zanimanjem spremlja razvoj skavtstva v Sloveniji. Slovenski škofje z veseljem potrjujemo izbrane duhovne asistente in tudi na druge načine podpiramo skavtsko opredelitev za vzgojo in oznanjevanje Jezusovega Evangelija znotraj Katoliške Cerkve in v povezanosti s pastoralnimi ustanovami v Sloveniji.

Nadškof Ljubljanski
Msgr. Alojzij Šuštar
Slovenski metropolit